

Nr 356.

Av herr **Petterson** i Degerfors **m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med särskilda bestämmelser om arrende av viss kommunal jord m. m.*

1943 års riksdag begärde utredning om de sociala arrendebestämmelsernas tillämpning på mera permanenta arrenden å kommunal jord. Den nu företagna utredningen har icke påvisat några sakliga skäl, varför de sociala bestämmelserna skulle tillämpas på kommunal jord. Däremot har utredningen givit vid handen, att en sådan tillämpning skulle förorsaka kommunerna avsevärda olägenheter. Icke desto mindre har föreslagits, att den sociala arrendelagstiftningen i allt väsentligt skall gälla icke blott mera permanenta kommunala arrenden utan all kommunal jord.

En påfallande enig kommunal opinion har motsatt sig detta förslag. Svenska stadsförbundet och praktiskt taget alla städer som yttrat sig ha bestämt avstyrkt förslaget. Det är att märka att oppositionen ingalunda är begränsad till stadskommunerna. Även Svenska landskommunernas förbund har lika bestämt motsatt sig den föreslagna lagstiftningen.

Svårigheterna att avgränsa och ge särskilda regler för de mera permanenta kommunala arrendena ha gjort, att departementschefen ansett "någon annan utväg icke stå öppen" än att låta de sociala bestämmelserna gälla *all* kommunal jord. Den riktiga slutsatsen borde — i betraktande av att det icke påvisats några olägenheter för arrendatorerna av de vanliga arrendebestämmelsernas tillämpning även på permanenta kommunala arrenden — i stället ha varit att *ingen* kommunal jord skulle underkastas de skärpta bestämmelserna.

Departementschefen anser, att kommunerna med förslaget om arrendetidens nedsättning från fem till ett år borde anses skäligen tillgodosedda. Så kan emellertid ingalunda anses vara fallet. Optionsrätten kommer alltid att kunna utnyttjas så, att kommunerna tvingas utge oskäligen ersättningar för att undvika avbräck i exploateringsverksamheten. Kommunerna komma därför otvivelaktigt, som departementschefen själv anfört, icke sällan att anse försiktigheten bjuda, att jorden icke upplåtes på arrende. Och beträffande redan utarrenderad jord komma kommunerna säkerligen, så fort de retroaktivt verkande övergångsbestämmelserna så medge, att söka befria sig från arrenden, som

medföra risk för byggnadsplikt, förbättringsbidrag och andra för exploateringsfastigheter orimliga pålagor. En utveckling, som leder till att odlingsbar jord icke utnyttjas för odling så länge som möjligt, är naturligtvis samhällsekonomiskt ett oting och bör icke rimligtvis främjas av lagstiftaren.

Bostadsfrågan är för lång tid framåt vårt lands kanske viktigaste samhällsfråga. Allt större krav komma att ställas på kommunerna att bidra till att bostadsproblemen lösas på ett tillfredsställande sätt. Såsom framhålles i ett remissyttrande i detta ärende har riksdagen nyligen uttalat sig för vidgad rätt för kommunerna att inlösa mark för exploateringsändamål. Det skulle vara ytterst egendomligt, om man visserligen vidgade kommunernas möjligheter till markförvärv, men samtidigt införde regler, som begränsade deras möjligheter att utan tidsutdräkt exploatera sin jord. I sitt arbete på bostadsförsörjningens tillgodoseende ha kommunerna redan nu så många svårigheter av olika slag, icke minst administrativa, att övervinna, att det icke bör få ifrågakomma att ännu en käpp stickes in i hjulet.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte avslå förslaget till lag med särskilda bestämmelser om arrende av viss kommunal jord samt vidtaga härav betingad ändring i förslaget till lag angående ändrad lydelse av 2 kap. 49 § lagen den 14 juni 1907 om nyttjanderätt till fast egendom.

Stockholm den 23 januari 1946.

<i>Göran Petterson</i> i Degerfors.	<i>J. W. Mårtensson.</i>	<i>Sven Hedqvist.</i>
<i>Gustaf Nilsson,</i> Kristinehamn.	<i>Karl Bergström,</i> Hälsingborg.	<i>Manne Ståhl.</i>
<i>Artur E. Lundqvist.</i>	<i>Gösta Andersson,</i> Mölnadal.	<i>Lars Lindahl.</i>
<i>Olof Nilsson,</i> Göteborg.	<i>Bertil von Friesen.</i>	<i>Henry Allard.</i>
